

הלילה להכות לאורחם הנעלה, אשר זה אך ירח ימים לווחו להתחנה באהבה ושמחה ועתה הובא משם גופו המת מונח בארון!... והיללה היתה כל כך גדולה ונוראה עד כי נדמה שגם כותלי הבתים ואבני רצפת הרחובות בוכים עמהם!... מיד הביאוהו לבית מדרשו, בהמ"ד הגדול שבו התפלל בקביעות, ויצינו אותו על שלחן נוכח הבימה, ומרגע זה עד שעה 4 אחר הצהרים היה הלחץ בבהמ"ד גדול מאד ולא פסק פומייהו מלומר תהלים אף רגע אחד, כי גם תלמידיו הגימנוזיים באו לומר תהלים. כל החנייות, בתי המלאכה ואפילו בתי מאפה מצה היו סגורים, והנפקא מינה שבין שבת ליום ההוא הי' רק בזה, שבשבת נראים בני אדם ברחובות וביום הזה כלתה רגל מן השוק, עד שכל איש זר שבא העירה נשתומם לראות עיר ריקה לגמרי, כי כלם התאספו לרחוב בהכ"נ ויעמדו צפופים מבהכ"נ הגדול עד אחר הת"ת, עד השעה הרביעית אחר הצהרים. בעת ההיא היתה אספה. הרבנים שבאו לפה כמעט מכל הפלך ונכבדי לאמוא, התיעצו ביניהם על אדות משפחת הגאון המנוח ז"ל שנשארה בלי משען לחם, וסוף דבר החלט לחת לה תשעת אלפים רובל, ששלשה מהם נאסף תיכף ועל ששת האלפים נתנו וועכסלען בתנאי שכל זמן שלא יפרעו הוועכסלען תדור בהדירה של הקהלה וישלמו לה השכירות כמו בחייו.

אחרי ההחלטה התחילו הלוי'ה: בבהמ"ד הספידו בקצרה המו"צ מלאמוא הרה"ג ר' יוסף אברהם צינאוויעצקי, ומיד נשאו את ארונו רק אנשים שטבלו לטהרתן, הפאליציי שלחה שוטרים לפקח על הסדר אך היהודים לא הניחום להתערב בין המלויים ויעשו בעצמם מסח על ידי חבלים שהחזיקו בני אדם מזה ומזה ונושאי המטה עם הארון וחלופיהן והלופי חלופיהן הלכו באמצע עד בואם להדרך הנוטה מדרך המלך לבית מועד לכל חי. שם מסרו את המטה לחברת הלוית המת להביאו עד האהל שלפני בית הקברות ומשם נמסר לחברה נחש"א להביאו לבית המהרה, ועד שטהרוהו והלבישוהו הפציר העם בהרב מגריעווא להספידו וימאן מפני כבודו של הרב מנאוויגראד שהוא הזקן מכל הרבנים שנאספו, ויכבדו את הרב הזה וימלא בקשתם וינאים במקום אי, ובמקום שני נאם אחד המשולחים מהישיבה הק' דלאמוא, ובמקום שלישי נאם חתן-המנוח, וכל הנאומים היה ביותר רק על אדות משפחת המנוח לבלתי עזוב אותם לנפול חליה. בתוך כך עשו להנפטר כשורה ונפתחו דלתות האהל והעם התחיל לדחוק עצמו לבית מועד לכל חי ואז לא יכל עוד המסח לעצור בעד העם ותהי ממש סכנת נפשות. משערים כי בערך ששת אלפים איש היו על הבה"ק. הקבר שחפרו לו הוא בודד, ריק משכנים, סמוך להאהל. אנשי החברה שטהרוהו מספרים כי מעולם לא ראו כמותו נפטר שעברו עליו חמשה מעל"ע לא ישלום בו רמה ולא יעלה סרחון כבגוף שחור הלזה, ינוח על משכבו בשלום וינחם ה' בתוך שאר אבלי ציון וירושלים את אבליז ואת כל המתאבלים עליו עמהם ומשתתפים עמהם בצערם מקרוב ומרחוק, אשר ביניהם הנני גם אנכי הכותב בדמע.

פסח חיים שמוקלעראווסקי מפיאנטיצא.

בזה הננו גם אנחנו להביע להאצמנה, הרבנית הכבודה וצאצאיה שיחי' את רגשי השתתפותנו בצערם, המקום יגהם אותם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים אמן.

העורך וכל המערכת.

לובלין.

כמה גדולים דברי רז"ל אקרא דויהי יעבץ נכבד מכל החיו, למה כתוב בו כבוד על שינע בתורה? ראינו בכבוד רבנו הרב הגאון הגדול, מופה"ד, הנודע למשגב בתורתו צדקתו וחכמתו כו' וכו' מוהר"ר אלי' קריאצקין שליט"א הנאבד"ק מאדיאמפאל ומקודם בברעזי, בעהמח"ם שו"ת אבן הראשה ואמרי שפר וס' אבן פינה על דרוש, מגזע היהם וחתנא דבי נשיאה הגאון הגדול, שר התורה, ציס"ע קדוש ישראל מרן ר' ברוך מרדכי זצוקל"ה ליבשיץ בעהמ"ה ס' הבחיר תשו' בית יעקב – בחופיעו לעירנו, עיר ואם בישראל, לשבת על כסא הרבנות שעליו ישבו הנאונים אשר מעולם אנשי השג בישראל שהיו למופת בחשרישם בה מדות טובות והנהגות ישרות, וכעד ראי' אחשוב לא למותר להודיע ב„המודיע" כל פרשת ה„קבלת פנים" הנהדרה כמו שהיא, למען דעת כי אמנם „אין כבוד אלא תורה“!...

ביום א' ויקרא ב' אד"ש יצא רבנו ממאריאמפאל ויסר לבריסק. שם התמחהה ימים אחדים אצל גיסו הרב הגאון העסקן הגדול בצרכי עמו מוהר"ר יעקב זלמן ליבשיץ, נ"י, וכל גדולי תורה שבעיר קבלו פניו וישתעשעו עמו בד"ת. באותן הימים, מלבד הטלגרמות הרבות שעפו מלובלין רצא ושוב, עוד באו אנשים אחדים לקבל פניו וביום ה' יצא משם בצותת גיסו הרה"ג מוהרי"ז הנ"ל. כבא המסע העלמה נכנסו אליו כט"ו איש מראשי יח"ם, נכבדי עירנו, שחכו עליו שם מאז הבקר, ובראשם הראזארס שספרו לו כתב רבנות, כתוב הדר ברב פאר ויופי ומכוסה בה"י כמה מאות איש מנכבדי הבע"ב. ימכתב מיוחד מהרב הצדיק המפורסם מגזע תרשלישים כקש"ת מוהר"א איגר שליט"א ומהרב הצדיק בנו של הרה"צ מבאלא שליט"א שכבדוהו לברך בואו לשלום. ומה נהדר היה, בלכת המסע לובלינה, לראות את רבנו יושב ונכבדי עירנו עושרים אותו ומקשיבים לד"ת שהוא אומר לפניהם! בבואם אל הנהגה האחרונה קודם לובלין נוספו עליהם עוד כמה עשרות בע"ב חשובים שיצאו לקבל פניו המפיקים חן ושכל טוב למשוך אליו כל לב, ובהגיעם לובלינה עוד מרחוק כבר נראה על התחנה עם רב עומדים צפופים ועיניהם מיהלות לראות מורם ורבם. ובעמוד המסע כאן ממש על כפים נשאוהו מהמרכבה, ויכתפוחו דרך ההמון הרב, כאלפים איש שיצאו לקראתו ואשר מפני הלחץ והדחק אי אפשר הי' לעבור ברגל, עד אשר בעמל רב עלה בידם לפנות מקום בעדו בסנה אצל הגדר לבל ילחצוהו וכשעה עמד שם עם

הלוית הרב הגאון מלאמוא.

ביום א' אחרי, אחר הצהרים, התחילו לנסוע להסמ' צרוואני-באר זכערץ שעה 6 כבר אי אפשר היה להשיג עגלה ויחל העם ללכת רגלי. וכל כך הרבו ללכת לשם עד שכל הדרך יותר מי"ב ווירסטאות היתה מלאה בני אדם, ובבא המסע על הסמ' בשעה 8 בערב אי אפשר הי' לשער את ההמון הרב, שנאסף מכל עברים לחלק הכבוד האחרון לרבנו. מהסמ' נשאו את הארון על כפים ובהיות הלחץ גדול עד מאד וכך אחד רצה לזכות במצוה עברו שבע שעות עד שהביאוהו ללאמוא בשעה 3 בבקר, והי' אך בא הארון העירה התפרצו מן החלונות והמעקות קולות בכי ותחרד כל העיר, אנשים, נשים וטף בקול יללה נוראה מדרו בככי, כלם דוו נעורים כל

שרפוט :

קלי וצוח, מכון להעמידו על דברי, והוא באחד שופך בוז וחרפות עלי ועל העתונים ומניע בידיו הנה והנה, ופניו כל כך נלהבים, באותה שעה, כל כך ווראים, עד כי מתחיל אני לסגת מעט אחור, ... הלא חיבין לקרוע – צועק הוא בכבל כחות – מסיתים „מסיוגרים“ שולחים לנו אל בתי המדרש, הלא חיבין לקרוע ... סכין תנו לי, הנני קורע ! ...

יעקב מרדכי ליוויץ

אחד מן המודיעים.

ולועד, הנחנת בית החולים "נבחרו: ר' הרל אייזלער, ר"צ אמיטלאוסקי, ר"ש פאוונער, ר' הלל יעדיקין, ר' נחום סמאליאנאוויץ, ר' לוזר ראנאצעווסקי, ר' נ. וילנסקי, מ. פ. באחטווסקי, מ. י. שטופל, ב. מ. וואראביצקאו, ב. נ. קודערמאן, מ. ר. קראסנער, ולועד הסבקר: ז. מ. לאזארעו, א. מ. ראזינארשען, וחוספר י. ברוינדא.

... אבל ימחול נא ר' יהודי - הרימותי קולי ונכנסתי לתוך דבריו - עד
עתון אורתדוקסי... אני אומר אורתדוקסי - משנן אני בקול פעמים רבות.

- על עתון אורתדוקסי? - השיב בלשון של קצת תמיה-ני, זהו ענין
אחר לגמרי, ואיפה הוא? - הריהו לפניך, נושיב אני בשמחה רבה על שעלתה
בירי לזעמידו סוף סוף על האמת, והושב כי מיד יוציא את השקלים וימנה
זבתוך כך אני מרבה להסביר את תועלת הענין ונחיצותו בימינו אלה, והשומעים
מטים און, שומעים ונהנים ומהנים גם אותי בדבור של הסכמה: בודאי,
בודאי נחוץ, תועלת גדולה.

נו, מי מכם יחתם? - הנני מפסיק באמצע ופונה צפונה, מזרחה, נגבה
זימה, אך כל ארבע רוחות, נו חתמו, יהודים, שנים בשותפות חתמו. לאט
לאט החלה כל הכנופיא הנלהבה להתפור ולחתמק, זה בכה וזה בכה, וגם
הגביר בעצמו נעלם בין כך... כנראה, מהר אל בית מדרש אחר להרעיש
גם שם עולמות על השקצים והיונגאצעס, על העתונים והירחונים, ואמר
להשיג סבין ולקרוע...